

LIMBA ROMÂNĂ LITERATURĂ COMUNICARE

Caiet de exerciții pentru clasa a VI-a

Cuprins

Cuvânt-înainte	5
Unitatea 1	
• Zborul peste veacuri	7
Unitatea 2	
• Copilăria – sufletul tuturor vârstelor	37
Unitatea 3	
• Năravuri omenesti – Mândria și lauda de sine	62
Unitatea 4	
• Farmecul naturii	85
Unitatea 5	
• Literatura populară – Viața de altădată	113
Unitatea 6	
• Propuneri pentru evaluarea inițială (după modelul propus de MEN)	137
• Propuneri pentru evaluarea finală	148

UNITATEA 1

Zborul peste veacuri

- Cartea – obiect cultural
- Noțiuni de fonetică
- Noțiuni de vocabular
- Părți de vorbire. Părți de propoziție
- Componentele comunicării

A. Citește cu atenție textele propuse, pentru a rezolva corect cerințele de mai jos:

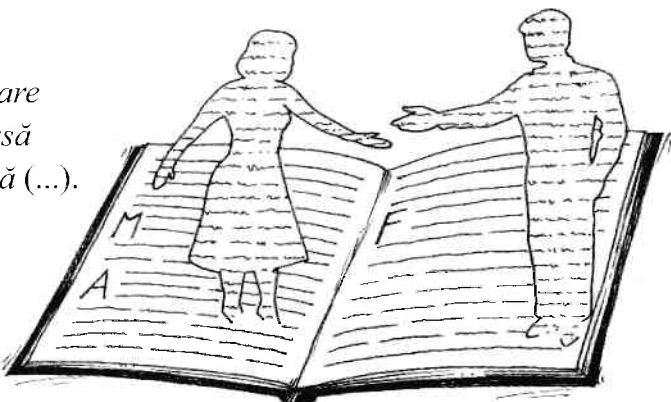
I.

Carte –

*Sora mea cea bună,
Din ce sfântă-mpreunare
Te treziși la mine-n casă
Într-o noapte fără lună (...).*

Carte –

*Sora mea-nțeleaptă
Și cuminte,
Spune-mi, cine
Mă sorti frate cu tine
Într-o noapte fără lună (...).*

(Ion Minulescu – **Rânduri pentru carte**)

Cred în carte, în puterea ei de a te înălța, de a te ridica spre zări neatinse, spre țărmurile de dincolo, „de peste veac”.

Cred în abecedarul pe care am silabisit și care mi-a dat lumina cea adevărată. Cred în pozele lui pline de culori și linii

care m-au învățat să-mi pot opri privirile, să văd în natură frumusețea și culoarea florilor, anatomia și structura tuturor vietăților, măreția peisagiilor și mai ales să observ situații și să înțeleg mișcarea. (...)

Cred în primele cărți de literatură pe care le-am citit, pentru că în ele am descoperit mai mult decât lumea, am descoperit prietenul cel mai bun, mai sincer, mai cinstit dintre toți.

Cred în cartea de versuri, în rima și ritmul plin de farmec, în muzica lor, singura pe care o pricep. (...)

Cred în carte pentru că în ea am găsit o nouă bucurie, aceea de a o avea foarte aproape, de a o face cu mâna mea.

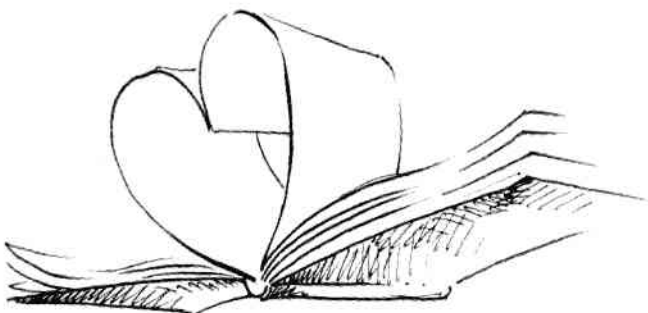
În sfârșit, cred în bucuria clipei în care m-am descoperit foarte aproape de această frumoasă viață a cărții.

(Miron Suru – **Crez pentru cartea românească**)

III.

...cartea îți aduce și oarecare mângâiere. Eu, să nu fi știut a ceti, de mult aș fi înnebunit, câte am avut pe

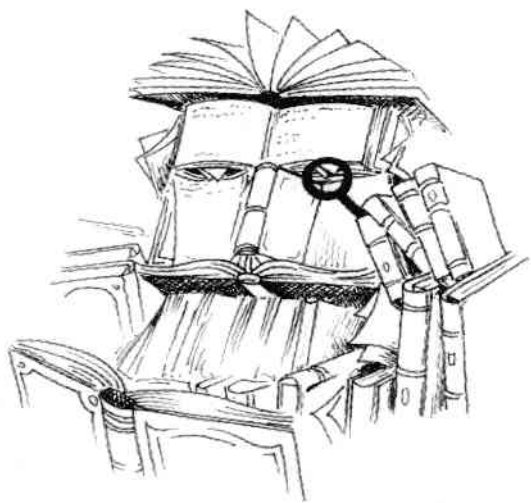

capul meu. Însă deschid „Viațile sfinților” și văd atâtea și atâtea și zic: „Doamne, multă răbdare ai dat aleșilor tăi!”. Ale noastre sunt flori la ureche pe lângă cele ce spune în cărți. Ş-apoi, să fie cineva de tot bou, încă nu este bine. Din cărți culegi multă înțelepciune, și, la dreptul vorbind, nu ești numai așa, o vacă de muls pentru fiecare.

(Ion Creangă – **Amintiri din copilărie**)

IV.

...O carte e contactul sufletesc cu un om, contact pe care-l poți primi și respinge și la care te poți întoarce. Este un sprijin, o mângâiere, un îndemn. Este câte una căreia îi datorezi cât și celui mai bun învățător. Ba chiar care-ți este cât ți-au fost părinții și cei mai buni.

...Cartea e mângâiere. Și ea te face să te strămuți într-o lume de mulțumire și bucurie... Cartea ți-a dat o lumină care pe zi ce merge-ți gonește întunericul din suflet și te ajută a te face mai tare în toate privințele.

(Nicolae Iorga – **Citate**)

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre enunțurile următoare:

- Primul text surprinde:
 - a. dorința poetului de a scrie o carte;
 - b. primul moment al lecturii;
 - c. imaginea familiei poetului;
 - d. relația afectivă dintre poet și carte.

- Textul lui Miron Suru prezintă:

- a. modalitatea de comunicare între oameni;
- b. credința în cărțile importante în/pentru formarea sa;
- c. personajele cărții;
- d. structura unei cărți.

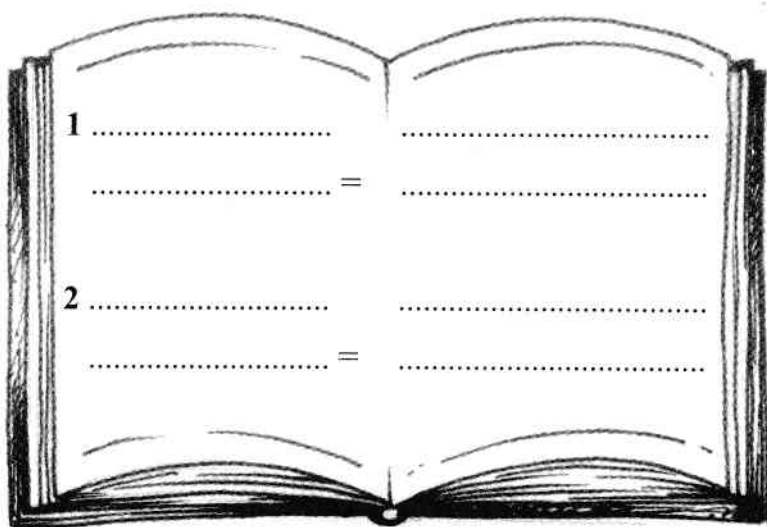
- Fragmentul citat din opera „Amintiri din copilărie” vorbește despre carte, ca:

- a. un zbucium interior al creatorului;
- b. un alint al sufletului;
- c. o modalitate a unui om de a-și ocupa timpul liber;
- d. un abecedar al fiecărui copil.

- Cel de-al patrulea text conține:

- a. concepția omenirii despre carte;
- b. stilul în care trebuie redactată o carte;
- c. percepția autorului asupra cărții ca un confident al omului;
- d. amintirea autorului despre prima sa lectură.

2. Numește două însușiri atribuite cărții de către poetul Ion Minulescu în versurile citate și precizează rolul lor stilistic.

3. Explică, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificația unuia dintre cele două fragmente extrase din textele-suport:

a. *Cred în primele cărți de literatură pe care le-am citit, pentru că în ele am descoperit mai mult decât lumea, am descoperit prietenul cel mai bun, mai sincer, mai cinstit dintre toți.*

b. *Cartea ți-a dat o lumină care pe zi ce merge-ți gonește întunericul din suflet și te ajută a te face mai tare în toate privințele.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Scrie, pe spațiul punctat, sensul cuvântului *carte* din enunțurile următoare:

a. Cine are *carte* are parte.

b. El este un om cu *carte*.

c. Poți scrie o *carte* pentru subiect,
pentru tine și pentru cititori.

d. S-a îngrijorat după ce a primit *cartea*
poștală.

e. *Cartea* de joc nu a fost câștigătoare.

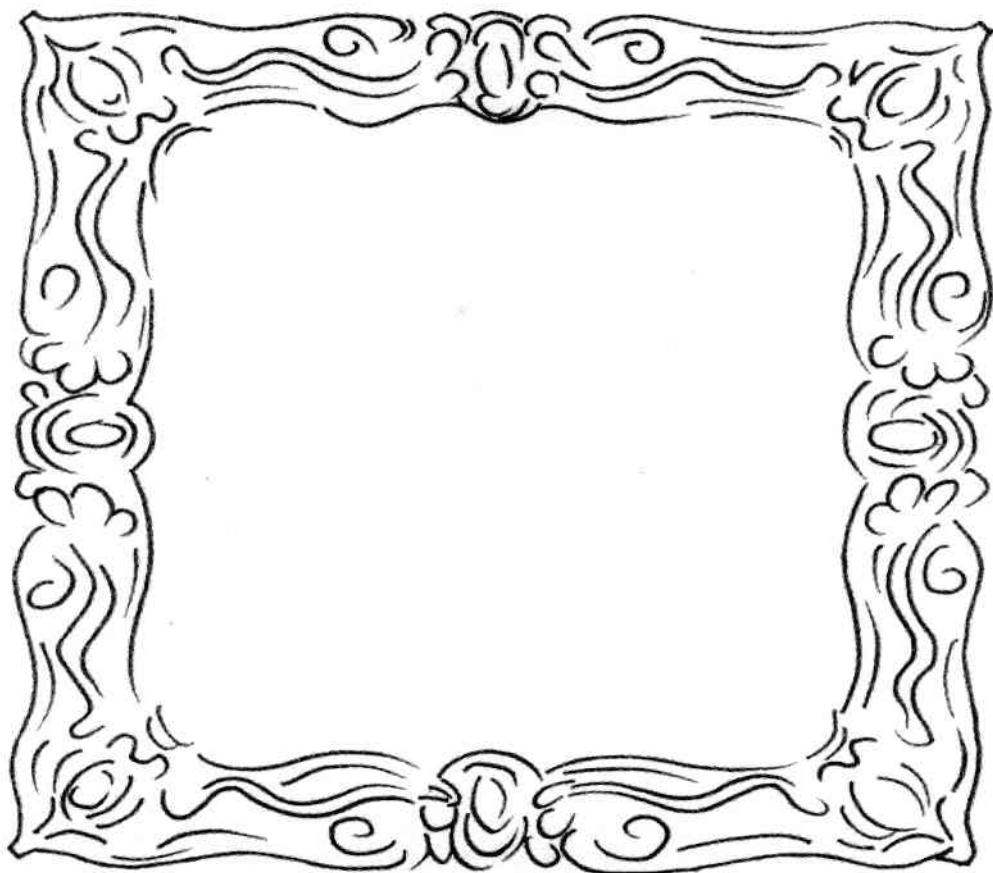
f. I-am dat *cartea* de vizită
pentru următoarea întâlnire.

g. *Cartea* de alegător nu a fost bine tipărită.

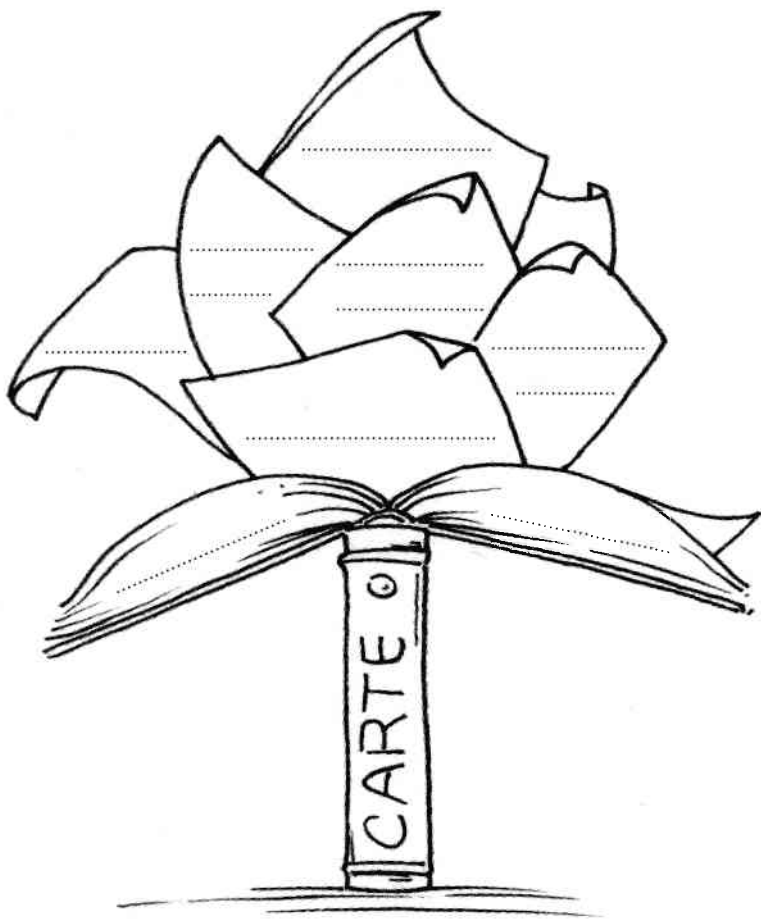
h. El vorbește ca la *carte*.

5. Alege unul dintre enunțurile următoare și realizează un desen potrivit semnificației acestuia.

- a. O carte este ca o grădină purtată în buzunar.
- b. O carte aleasă e un bun prieten.
- c. Cărțile sunt corăbii care trec pe întinsele mări ale timpului.

6. Indică opt cuvinte care aparțin câmpului lexico-semantic al substantivului *carte*. Scrie termenii respectivi pe spațiile punctate din imaginea de mai jos.

7. Alcătuieste enunțuri cu trei dintre cuvintele scrise la exercițiul anterior.

.....

.....

.....

.....

.....

8. Redactează o compunere, de 70-90 de cuvinte (7-9 rânduri), în care să prezinți amintirile și impresiile tale legate de impactul pe care l-a avut asupra ta prima carte pe care ai citit-o. Scrie un titlu sugestiv compunerii tale.

A decorative border with flowers and leaves surrounding a central area with horizontal dotted lines for writing.

9. Numește două cărți citite de tine și care ți-au devenit cei mai buni prieteni. Motivează răspunsul tău în 4-5 rânduri.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Completează enunțurile următoare cu termenii potriviți, propuși pe coperta cărților din imaginile de mai jos.

a. Cartea este o cu un anumit subiect, tipărită și legată în volum.

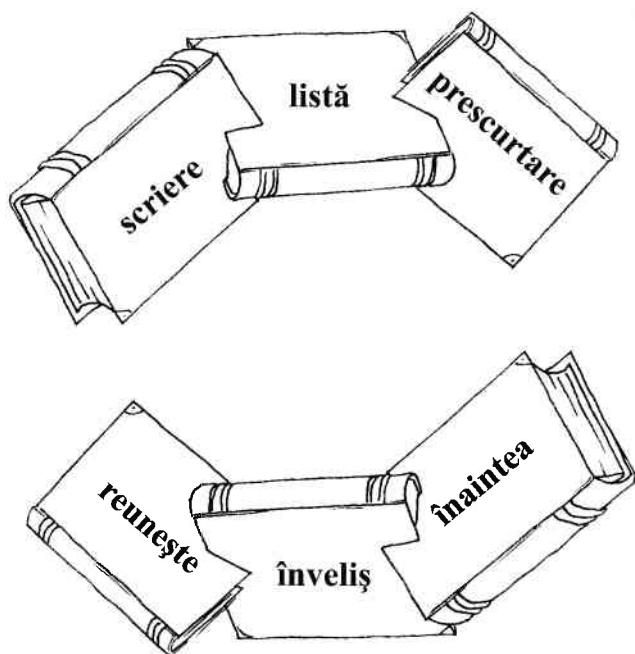
b. Coperta reprezintă un protector al unei cărți.

c. Cuprinsul este o așezată la începutul sau sfârșitul unei cărți.

d. Prefața este un text așezat unei opere literare sau științifice, în care sunt expuse scopul și structura acesteia sau intențiile autorului.

e. Colecția, sub un titlu comun și după anumite criterii, lucrări literare, științifice și artistice, aparținând unor autori diferiți, publicate la diferite intervale de timp.

f. Sigla este o formată din litera inițială sau grupul de litere inițiale, folosită în inscripții, în manuscrise sau lucrări publicate.

11. Notează în spațiile rezervate:

a. două sinonime pentru cuvântul *cuprins*:

.....

b. și un antonim pentru cuvântul *prefață*:

.....